

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вікова психопатологія і консультування

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»

перший (бакалаврський) рівень

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури і спорту

Протокол № 1 від “31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вікова психопатологія і консультування
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3\5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12год. Практичні заняття – 18год. Самостійна робота – 60 год..
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Мета. Сприяти засвоєнню студентами знань про основи психоконсультування та різновиди психопатологій, їх симптоми та синдроми, розкрити зміст і сутність напрямків психологічного консультування та її застосування при психопатологіях.

Завдання:

1. Надати знання студентам про сутність психоконсультування
2. Ознайомити студентів із принципами надання психологічної допомоги залежно від терапевтичного напрямку
3. Сформувати уявлення про симптоми та синдроми, види психопатологій та їх особливості.
4. Сприяти засвоєнню знань та вмінь визначити, коли учневі потрібен психіатр, а коли психолог, ідентифікувати необхідний вид і тип психоконсультації залежно від психопатологій

Компетентності

ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;

ЗК-9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури, відповідно до вимог стандарту середньої освіти.

ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК-13. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК-15. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку

Програмні результати навчання

ПРН-2. Знає та розуміє основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп; закони і принципи навчання рухових умінь і навичок.

ПРН-5. Знає вікові особливості та закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності.

ПРН-13. Володіти педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і вміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРН-26. Бути здатним до дотримання етичних норм, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.

ПРН-28. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Основні положення психопатології	знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності	Загальна психопатологія. Основні положення методології діагностичного процесу в психіатрії. Підходи до розуміння психічної норми і психічної патології, психічного здоров'я і психічної хвороби. Основні положення методології діагностичного процесу в психіатрії. Психотичні та непсихотичні рівні психічних розладів.
2.	Тема 2. Функціонально-локалізаційні аспекти патології психічної діяльності.	знає психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі; вміє розробляти і реалізувати методики, технології і прийоми навчання, аналізувати результати процесу їх використання в організаціях, що	Функціональна асиметрія головного мозку і загальна психопатологія. Нейропсихологічні синдроми порушень вищих психічних функцій при локальних ураженнях кори великих півкуль головного мозку

		здійснюють освітню діяльність, в тому числі в умовах інклюзії	
3.	Тема 3. <u>Загальні засади психоконсультації</u> , як галузі психологічних знань і специфічної практики.	знає психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі	<u>Психотерапія як галузь психологічних знань і специфічна практика.</u> <u>Сутність, об'єкт і предмет психотерапії.</u> <u>Основні моделі психотерапевтичної допомоги.</u> <u>Понятійний апарат психотерапії.</u> <u>Становлення психотерапії як науки. релігійні витоки психотерапії.</u> <u>Формування наукової психотерапії.</u> <u>Мета і завдання психотерапії.</u> <u>Базові принципи психотерапії.</u> <u>Особистість психотерапевта.</u>
4.	Тема 4. Методологічні основи психотерапевтичного впливу. Універсальні психотерапевтичні процедури.	знає базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення	<u>Феномени психотерапевтичного процесу.</u> <u>Методологічні основи психотерапевтичного впливу.</u> <u>Методологічна рефлексія у психотерапії.</u> <u>Аналіз дискурсу у психотерапії.</u> <u>Пансеміотична функція психотерапевта.</u> <u>Універсальні психотерапевтичні процедури.</u> <u>Інтерпретація і ампліфікація.</u> <u>Робота з метафорою. Аналіз сновидінь.</u>
5.	Тема 5. Психодинамічний напрямок психотерапії.	вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні	Класичний психоаналіз З. Фрейда. Класична психологія К.Юнга. Індивідуальна психологія А. Адлера. Аутосугестія. Гуманістичний

		корективи	психоаналіз Е.Фромма. Неофрейдизм. Основні невротичні ознаки за К. Хорні. Описання психотерапевтичного процесу. Позиція психотерапевта. Позиція клієнта. Цілі психотерапевтичної допомоги.
6.	Тема 6. Поведінковий та когнітивний напрямки психотерапії.	знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності	Загальна характеристика поведінкового напрямку, його технік та течій. Рационально-емотивна терапія (РЕТ) Елліса. Когнітивна психотерапія А. Бека. Реальнісна терапія. Описання психотерапевтичного процесу. Позиція психотерапевта. Позиція клієнта. Цілі психотерапевтичної допомоги.
7.	Тема 7 Гуманістична психотерапія.	вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Екзистенційна психотерапія. Теорія та практика психотерапевтичної роботи К. Роджерса. Гештальт-терапія. Трансперсональна психотерапія та концепція С. Гроффа. Християнська психотерапія. Описання психотерапевтичного процесу. Позиція психотерапевта. Позиція клієнта. Цілі психотерапевтичної допомоги
8.	Тема 8 Психопатологічні симптоми та позитивні психопатологічні синдроми	знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у	Симптоми патології чуттєвого пізнання. Симптом патології пам'яті. Симптоми патології раціонального пізнання. Симптоми патології емоцій. Симптоми патології вольової сфери та уваги. Астенічний синдром.

		галузі професійної діяльності вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Синдроми афективних розладів. Невротичні та неврозоподібні синдроми. Паранояльні синдроми. Галюцинози. Афективно-параноїдні, параноїдні, парафренні, люцидні кататонічні синдроми. Синдроми порушеної свідомості. Парамнестичні синдроми. Судомні синдроми (пароксизмальні виключення свідомості). Психоорганічний синдром. Особливості застосування психотерапії.
9	Тема 9. Основні форми патології особистості. Синдроми негативних психопатологічних розладів I	знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Психотерапія патологій особистості та негативних психопатологічних розладів. Астенічна форма. Психастенічна форма. Гіпотимічних форма. Гіпертимічних форма. Істерична форма. Збудлива (Епілептоїдний) форма. Паранояльна форма. Шизоїдна форма (патологічно замкнуті). Аутизм. Природжений психічний дефект (олігофренія). Дебільність. Імбецильність. Ідіотія. Набутий психічний дефект. Виснаженість психічної діяльності. суб'єктивно усвідомлювана зміна «Я». Об'єктивно обумовлені зміни особистості. Дисгармонія особистості (включаючи шизоїдизацію). Зниження енергетичного потенціалу. Зниження рівня особистості. Регрес особистості. Амнестичні розлади. Тотальне слабоумство (глобарна деменція). Психічний маразм.
10	Тема 10. Основні психопатологічні	знає методологію системних досліджень,	Синдром невропатії. Синдром дитячого аутизму.

	синдроми дитячого і підліткового віку, їх психотерапія	методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатofункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Гіпердинамічні синдроми. Синдром дитячих патологічних страхів. Синдром дисморфоманії. Синдром нервової анорексії. Синдром психічного інфантилізму. Особливості застосування дитячої та підліткової психотерапії при психопатологічних синдромах у дітей та підлітків
11.	Тема 11. Наркологічна психопатологія та психотерапія.	знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатofункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Наркологічні симптоми, симптомокомплекси і стани. Наркологічні синдроми. Сп'яніння. Психічний компонент сп'яніння. Соматоневрологічний компонент сп'яніння. Алкогольне сп'яніння. Великий наркоманічний синдром. Синдром зміненої реактивності. Синдром залежності. Наслідки хронічної інтоксикації алкоголем та іншими психоактивними речовинами. Розлади психічної сфери. Соматоневрологічні порушення. Особливості застосування психотерапії при наркологічних порушеннях.

4.

Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття/семінарське/лабораторне	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Заняття									ІЗ	СР	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Семінарські/ Практичні/ Лабораторні з-тя	100	100	100	100	100	100	100	100	100			35
Самостійна р-та											100	10
Індивідуальне завдання										100		5
Екзамен												50
Всього												100

Примітки: 1) Позначено: ІЗ – індивідуальне завдання, СР – самостійна робота;

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

У випадку заняття, на якому максимально можливо отримати 10 : отримані бали множать на ваговий коефіцієнт 0,1.

У випадку заняття, на якому максимально можливо отримати 5 : отримані бали множать на ваговий коефіцієнт 0,05.

Максимальна сума балів, яку можна отримати за практичні заняття - 35.

За самостійну роботу можна отримати максимально 10 балів: для цього отриману суму балів (за 100 – бальною шкалою) множать на ваговий коефіцієнт 0,1

За виконання індивідуального завдання можна отримати максимально 5 балів: отримані бали множать на ваговий коефіцієнт 0,05.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу;

комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми),
Література:	
Основна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості. - Харків, 1996. 2. Загальна психопатологія, Бухановський АТ, Кутявіна ЮА, Литвак МО, 2003 рік – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://emed.org.ua/knigi/106-psihologija-psihiatrija/2018-zagalna-psihopatologija-buhanovskij-at-kutjavina 3. Мартинюк І.А. Патопсихологія. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 208 с. 4. Пантюк Т.І., Невмержицька О.В., Пантюк М.П. Основи корекційної педагогіки: Навчально-методичний посібник. - 2-ге видання, доповнене і перероблене. - Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2009. - 324 с. 5. Синьов В.М. Розумова відсталість як педагогічна проблема. Навчальний посібник. - К.: 2007. 	
Допоміжна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамова Г.С. Практическая психология. - М., 1997. 2. Айхорни А. Трудный подросток. - М., 2001. - 304 с. 3. Акимова М.К. Диагностика умственного развития детей / М.К. Акимова. – СПб.: Питер, 2006. – С.10 - 21. 4. Алан Е. Айви, Мэри Б. Айви, Линк Саймэн-Даунинг. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники: практическое руководство. – М.; 1999. – 487 с. 5. Александров Я.А. Неврозы детей младшего школьного возраста / Я.А. Александров. - СПб.: Диля, 2001. – 96с. 6. Амосов Н.М., Никитина Л.А., Воронцов Д.Д. Страна детства. Сборник. – М.: Знание, 1991. – 288 с. 7. Архангельский А.Е. Общая психопатология. Учебное пособие. – СПб.: Образование, 1994. – 154с. 8. Асанова Н.К. Жестокое обращение с детьми: основные методологические вопросы, практические и правовые аспекты // Руководство по предупреждению насилия над детьми / Под ред. Н. К. Асановой. - М.: ВЛАДОС, - 2011. - 342 с. 9. Безпалько О., Едель С. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми обмежених функціональних можливостей / Методичні рекомендації // За ред. А.Й. Капської. - К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. - 412 с. 10. Битенский В. С, Херсонский Б. Г. Мотивировка, условия, способствующие злоупотреблению наркотиками / Психологические исследования и психотерапия в наркомании. - Л., 1989. - С. 83 – 88. 11. Бокий И. В., Рыбакова Т. Г. Семейная психотерапия в профилактике рецидивов алкоголизма / Психогигиена и психопрофилактика. - Л., 1983. - С. 32 - 37. 12. Болдырев А.И. Эпилептические синдромы. – М.: Медицина, 1976. – 264 с. 	

13. Болдырев А.И. Психические особенности больных эпилепсией. – М.: Медицина, 2000. – 384с.
14. Болтівець С.І. Педагогічна психогієна: теорія та методика: Монографія. - К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. – 302 с.
15. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї: Курс лекцій. - К.: МАУП, 2001. - 96с.
16. Булахова Л.А., Зинченко С.Н., Кузнецов В.Н. Уход за больными в детском психиатрическом стационаре. – К.: Здоровье, 1989. – 111с.
17. Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 592 с.
18. Вроно М. Ш. Шизофрения у детей и подростков. - М., - 1971.
19. Василюк Ф. Е. Психология переживания. Анализ преодоления критических ситуаций. - М.: МГУ, 1988. - 216 с.
20. Гилберт К., Питере Т. Аутизм: медицинские и педагогические аспекты. - СПб, 1998.
21. Гокуп І. Нові підходи у наданні допомоги людям із психічними захворюваннями // Соціальна політика і соціальна робота. - 2004. - № 2 - 233 с.
22. Голдберг Д., Бенджемин С, Крид Ф. Психиатрия в медицинской практике.- К.: Сфера, 1999. - 510 с.
23. Головин С.Ю. Словарь психолога-практика, - М.; 2002.
24. Григорович Л.А. Введение в профессию “Психолог”. - М.; Тардарики, 2004.
25. Гримак Л.П. Общение с собой: Начала психологии активности. - М.: Политиздат, 1991. - 320 с.
26. Гурьева В.А. Психогенные расстройства у детей и подростков / В.А. Гурьева. – М.: Крон-Пресс, 1996. – 208с.
27. Дети с временными задержками развития / Под ред. Т.А. Власовой, М.С. Певзнер. – М.: Педагогика, 1971. – 208с.
28. Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи в спеціальній школі. Науково-методичний збірник. - К.: Вид-во А&Р, 2002. – 150 с.
29. Долгушин А. К. Введение в социальную реабилитологию. - М., 2000. - 58 с.
30. Эйдемиллер Э. Г., Юстицкий В. В. Семейная психотерапия. - Л.: Медицина, 1990. - 132 с.
31. Елизаров А.Н. Особенности психологического консультирования как самостоятельного метода оказания психологической помощи. // Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы. – 2000. - №3.
32. Інтерактивні методи корекційного впливу на поведінку дитини. Мет. мат. за ред. У.О. Корнієнка. Л.– 1999.
33. Исаев Д.Н. Психосоматические расстройства у детей / Д.Н. Исаев. – СПб.: Питер, 2000.- 512с.
34. Захаров А. И. Как помочь нашим детям избавиться от страха. - СПб: Гиппократ, 1995. - 128 с.
35. Захаров А.И. К изучению семейных отношений при неврозах детского возраста // Неврозы у детей и психотерапия. - СПб., 1998. - 231 с.
36. Захаров А. И. Предупреждение отклонений в поведении ребенка. - СПб, 1997.
37. Захаров А. И. Психотерапия неврозов у детей и подростков. - Л.: Медицина, 1982. - 216 с.
38. Зейгарник Б.В. Патопсихология. – М.: Изд-во МГУ, 1976. – 238с.
39. Капська А.Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю. - К.: УДЦССМ, 2001 - 372с.
40. Кравченко Р. І. Соціальна робота з розумово відсталими людьми: Навч. посібник. - К.: Віпол, 2001. - 343с.
41. Критерії діагностики та принципи лікування психічних розладів та розладів поведінки у дітей та підлітків / За ред. П.В. Волошина. – Харків: Торсинг, 2001. – 258 с.
42. Копыт Н. Я., Скворцова Е. С. Алкоголь и подростки. - М., 1984. - 261 с.
43. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. Посібник. – Суми: ВТД

- «Університетська книга», 2006. – 384 с.
44. Лапшин В. А. Основы дефектологии: учеб. пособие для студ. пед. ин-тов / В. А. Лапшин, Б. П. Пузанов. - М. : Просвещение, 1991. - 143с.
 45. Лебединский В.В. Нарушения психического развития у детей: Учебн. пособие / В.В. Лебединский. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1985. – С.109 – 140.
 46. Леві В. Нестандартна дитина. - К., 1992. - 256 с.
 47. Лэндрет Г. Л. Игровая терапия: искусство отношений. - М.: Междунар. педаг. академия, 1994.
 48. Леонгард К. Акцентуированные личности: Пер. с нем. - К.: Вища шк., 1981. - 392 с.
 49. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации характера у подростков. – Л.: Медицина, 1983. – 255с.
 50. Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. – М.: Изд-во МГУ, 1983. – 374 с.
 51. Максименко С.Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. - К.; 1990.
 52. Максимова Н.Ю. Курс лекций по детской патопсихологии: Учебное пособие / Н.Ю. Максимова. – Ростов н/Д.: Феникс, 2000. – С.161 – 174.
 53. Максимова Н.Ю., Мілютіна К.Л., Піскун В.М. Основи дитячої патопсихології: навч. Посібник. – К.: Перун, 1996. – 464 с.
 54. Максимова Н. Ю. Психологічна профілактика вживання підлітками алкоголю та наркотиків. - К.: ВШОЛ, 1997. - 208 с.
 55. Мастюкова Е.М. Лечебная педагогика / Е.М. Мастюкова. – М.: ВЛАДОС, 1997. – С.31-35, 86-108.
 56. Международная классификация болезней. Классификация психических и поведенческих расстройств. Клинические описания и указания по диагностике / Под ред. Ю.Л. Нуллера, С.Ю. Циркина. ВОЗ. – К.: Факт, 1999. – 279с.
 57. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень (в першоджерелах, лекціях і практичних заняттях): Навч. посібник. - Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М.Гоголя, 2002. - 321 с.
 58. Моргун В.Ф. Україна і Майдан. Вірші скорботи та надії. – 3-е вид., доп.; епіграф Л.В. Костенко, післямова В.В. Рибалка. – Полтава, 2015. – 30 с.
 59. Мостіпан О. Державна політика щодо інвалідів і перспектива та пріоритети // Соціальний захист. - 2002. - №11. - 115 с.
 60. Наугольник Л.Б. Психологія стресу: Курс лекцій – Львів: Ліга-Прес, 2013. – 130 с.
 61. Панок В.Г., Титаренко Т., Чепелева Н.В. та ін. Основи практичної психології: Підручник. - К.; Либідь, 2001.
 62. Практичні питання працевлаштування та зайнятості осіб з інвалідністю/ за ред. Шевцова А.Г., - Львів, 2009. - 140.с.
 63. Психодиагностика и коррекция детей с нарушениями и отклонениями развития. / Сост. В.М. Астапов, Ю.В. Микадзе. Хрестоматія. – СПб.: Питер, 2001. – 256с.
 64. Психокоррекционная и развивающая работа с детьми. Учеб. пособие. / Под ред. И.В. Дубровиной. – М.: Академия, 1998. – С.34-47
 65. Психопатология детского возраста. Хрестоматія / Под ред.. А.Ю. Егорова. – СПб.: Дидактика плюс, 2002. – С.5 – 9.
 66. Психологічне здоров'я дошкільників / Уклад. Т.І. Прищепа. – Х.: Основа, 2010. – 239с.
 67. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога в образовании. - М., 1995.
 68. Рудестам К. Групповая психотерапия - СПб.: Питер Ком, 1998 - 384 с. - (Мастера психологии).
 69. Руководство практического психолога: психическое здоровье детей и подростков в контексте психологической службы / Под ред.И.В. Дубровиной. – М.: Академия, 1997. – 176с.
 70. Руководство по клинической детской и подростковой психиатрии: Пер. с англ. / Под ред. К.С. Робсона. – М.: Медицина, 1999. – 488с.
 71. Селецкий А.И. Психопатология детского возраста / А.И. Селецкий. – К.: Вища школа, 1987. – С. 23 – 39; С. 84 – 104.

72. Семаго Н.Я., Семаго М.М. Проблемные дети: основы диагностической и коррекционной работы психолога. - М.: АРКТИ, 2000.
73. Семаго Н.Я., Семаго М.М. Организация и содержание деятельности психолога в специальном образовании. - М.: АРКТИ, 2005.
74. Синьов В.М., Кобернік Г.М. Основи дефектології, К.:Вища школа, 1994. - 118с.
75. Слободяник Н.П. Психологическая помощь школьникам с проблемами в обучении – М., Айрис-Пресс,2004.
76. Смит Энн У. Внуки алкоголиков: проблемы взаимозависимости в семье: Кн. для учителя: Пер. с англ. Ю. И. Киреева. - М.: Просвещение, 1991. - 128 с.
77. Соколова Е. Т. Самосознание и самооценка при аномалиях личности. - М., 1989.
78. Спиваковская А. С. Профилактика детских неврозов. - М.: Изд-во МГУ, 1988.
79. Сучасні аспекти загальної психопатології. Навч. посібник / За ред.. Л.М. Юр'євої. – Дніпропетровськ: «Солвей», 2008. – 162с.
80. Тингей-Михаэлис К. Дети с недостатками развития: Книга в помощь родителям: Пер. с англ. / Под ред. Д.В. Колесова. – М.: Педагогика, 1988. – 240с.
81. Тканенко М., Кравченко Р. Психіатричний діагноз у дитини: інформація для батьків.- К.: Артур-А, 1999.- 48 с.
82. Фишман М.Н. Интегративная деятельность мозга детей в норме и патологии. – М.: Педагогика, 1989. – 144 с.
83. Фрейд Зигмунд. Толкование сновидений. - Донецк: Видавництво «Триада» 1998. – 496 с.
84. Фромм Э. Психология человеческой деструктивности. - М., 1994.
85. . Фурманов И. А. Детская агрессивность: психодиагностика и коррекция. - Минск, 1997.
86. Хорни Карен. Наши внутренние конфликты. Конструктивная теория невроза. / оформление обложки А. Лурье – СПб.: Лань, 1997. – 240 с.
87. Хрестоматия по возрастной и педагогической психологии. Под ред. И.И. Ильасова, В.Я. Ляудис. – М., Изд-во Моск. ун-та. 1980, 292 с.
88. Худик В.А. Онтогенетический аспект психологической диагностики и коррекции аномального развития личности. – СПб.: Образование, 2000. – 300с.
89. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція. – К., 2005.
90. Шевченко Ю. С. Коррекция поведения детей с гиперактивностью и психопатоподобным синдромом. - М., 1997.
91. Шнейдер Л. Б. Девиантное поведение детей и подростков. - 2-е изд. - М.: Академический Проект; Гаудеамус, 2007. - 336 с.
92. Яковлев Г. М., Новиков В. С., Хавинсон В. Х. Резистентность, стресс, регуляция. - Л.: Наука, 1990.
93. Ясперс К. Общая психопатология.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://westudents.com.ua/predmet/25-psiholog%D1%96ya.html>
2. http://medbib.in.ua/psihodinamic_heskaya-psihoterapiya.html
3. <http://gestaltclub.com/articles/stati/obschaya-psikhologiya/7774-kak-prinyat-vzroslenie-syna-7-obyazatelnykh-dejstvij-mamy> http://p-for.com/book_270_glava_21_Tema_13_KHARAKTERISTIKA_OSNOV.html
4. <http://studentam.net.ua/content/view/3208/86/>
5. www.psyhelp.biz
6. <http://westudents.com.ua/glavy/80982-sutnst-obkt-predmet-psihoterap.html>
7. <http://www.eurolab.ua/encyclopediiaua/mental-diseases-ua/42244/>
8. <http://emed.org.ua/knigi/106-psihologija-psihiatrija/2018-zagalna-psihopatologija-buhanovskij-at-kutjavina>
9. <http://ussf.kiev.ua/>
10. <http://www.ikpp.npu.edu.ua/>
11. <http://edu.resobr.ru/archive/year/articles/1910/>

12. <http://www.mon.gov.ua/>
13. <http://www.canada-ukraine.org/>
14. <http://www.defectology.ru/>
15. http://www.education-inclusive.com/uk/project_rationale.php
16. <http://www.disabilitystudies.ca/>
http://ispukr.org.ua/institut_specialnoyi_pedagogiki_apn_ukrayini.html

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 407 тел. +38(0342) 59-60-12 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Мицкан Тетяна Степанівна Кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	095-333-10-24 tetiana.mytskan@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: tps://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять

(відпрацювання)	<p>регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) » – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти». відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)– стор. 3.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)» –</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: Мицкан Т.С.